

Sygn. akt I.Ca 222/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2020 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Kluczyńska
Sędziowie :	SSO Aneta Ineza Sztukowska
	SSO Alicja Wiśniewska

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2020 roku w Suwałkach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w E.**

z udziałem M. L.

o wpis do księgi wieczystej

na skutek apelacji uczestniczki M. L. od postanowienia Sądu Rejonowego w Elku IV Wydziału Ksiąg Wieczystych z dnia 6 maja 2020 Dz Kw 2021/20

oddala apelację.

A. A. I. A. W.

Sygn. akt I. Ca. 222/20

UZASADNIENIE

Na wniosek Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w E., starszy referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Elku V Wydziale Ksiąg Wieczystych wpisem dokonany w dniu 17 stycznia 2020 r. w sprawie (...) ujawnił w dziale III księgi wieczystej nr (...) ostrzeżenie o treści: „zakaz zbywania i obciążania nieruchomości”. Podstawą wpisu było postanowienie Sądu Okręgowego w Suwałkach I Wydziału Cywilnego z dnia 18 grudnia 2019 r. wydane w sprawie I. C. 1019/19 o uznaniu czynności prawnej za bezskuteczną w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia poprzez ustalenie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości objętej wskazaną księgą wieczystą.

Skargę od powyższego orzeczenia starszego referendarza sądowego wywiodła uczestniczka postępowania – właścicielka tejże nieruchomości M. L.. W uzasadnieniu powołała się na fakt, iż wskazane jako podstawa wpisu postanowienie nie jest tożsame z orzeczeniem doręczonym jej wraz z zawiadomieniem o jego dokonaniu. Podniosła ona również, że Sąd Rejonowy w Elku V Wydział Ksiąg Wieczystych wraz z zawiadomieniem o dokonaniu wpisu przesłał jej również postanowienie będące podstawą wpisu, jednak bez dołączenia do niego żadnych pouczeń o przysługujących jej prawach, tj. o dopuszczalności, warunkach, terminie i sposobie złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia tego postanowienia i wniesienia środka zaskarżenia albo o tym, że postanowienie nie podlega uzasadnieniu lub zaskarżeniu.

Postanowieniem z dnia 06 maja 2020 r. Sąd Rejonowy w Ełku V Wydział Ksiąg Wieczystych w sprawie (...) KW (...) utrzymał w mocy postanowienie starszego referendarza sądowego z dnia 17 stycznia 2020 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że postanowieniem wydanym 18 grudnia 2019 r. w sprawie I. C. 1019/19 z powództwa Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w E. przeciwko M. L. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną, Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny na skutek wniosku powoda udzielił mu na czas trwania tego postępowania zabezpieczenia roszczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania przez M. L. m.in. nieruchomości gruntowej oznaczonej nr geodezyjnym (...) o pow. 0,9507 ha, położonej w miejscowości B. nr 35, w gminie E., powiecie (...), woj. (...) - (...), dla której Sąd Rejonowy w Ełku V Wydział Ksiąg Wieczysty prowadzi księgę wieczystą o nr (...). Sąd ten jednocześnie stwierdził wykonalność orzeczenia w tym przedmiocie.

Sąd Rejonowy powołał się przy tym na treść art. 626⁸ § 1 k.p.c., zgodnie z którym wpis dokonywany jest jedynie na wniosek i w jego granicach, chyba że przepis szczególny przewiduje dokonanie wpisu z urzędu. Natomiast treść art. 626⁸ § 2 k.p.c. stanowi, że rozpoznając wniosek o wpis, Sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej.

W ocenie Sądu Rejonowego, biorąc pod uwagę treść powołanego postanowienia Sądu Okręgowego w Suwałkach I Wydziału Cywilnego z 18 grudnia 2019 r., jak również treść księgi wieczystej o nr (...) – brak jest podstaw do przyjęcia, iż zaskarżony wpis jest w jakimkolwiek zakresie wadliwy. Podkreślił jednocześnie, że starszy referendarz sądowy, dokonując go nie był uprawniony do merytorycznego badania prawidłowości tego orzeczenia, która kwestionowana może być jedynie w trybie stosownego trybu odwoławczego w toku postępowania prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Suwałkach pod sygn. akt I. C. 1019/19.

Mając na uwadze niniejsze względy, w oparciu o powołane przepisy jak również art. 518¹ § 3 k.p.c., Sąd Rejonowy postanowił jak w sentencji.

Apelację od powyższego postanowienia wniosła uczestniczka M. L., zaskarżając go w całości oraz zarzucając mu naruszenie:

1) art. 357 § 2 zd. 1 k.p.c. poprzez doręczenie jej w dniu 02 lipca 2020 r. uzasadnienia postanowienia z dnia 28 kwietnia 2020 r., podczas gdy uczestniczka nigdy nie otrzymała postanowienia z dnia 28 kwietnia 2020 r., nie zna jego treści oraz nigdy nie wniosła o doręczenie takiego postanowienia, a co za tym idzie nigdy nie otrzymała prawidłowego pouczenia wraz z przedmiotowym orzeczeniem.

W związku z powyższym wniosła o doręczenie jej postanowienia z dnia 28 kwietnia 2020 r. (celem zapoznania się z jego treścią) wraz ze stosownym pouczeniem informującym ją o przysługujących jej prawach i obowiązkach, a następnie umożliwienie wniesienia ewentualnego środka odwoławczego od przedmiotowego orzeczenia.

Jednocześnie, z ostrożności procesowej, uczestniczka zarzuciła następujące naruszenia:

1) art. 328 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez brak odniesienia się do zarzutów podniesionych przez nią w treści skargi z dnia 30 stycznia 2020 r., a tym samym wadliwe uzasadnienie postanowienia, które w swojej treści powinno odnosić się do zarzutów podniesionych przez nią w treści wniesionego środka odwoławczego;

2) art. 379 pkt 5) k.p.c. w zw. z art. 626² § 3 k.p.c. poprzez brak uchylecia zaskarżonego orzeczenia referendarza sądowego, mimo zaistnienia podstaw do stwierdzenia nieważności przedmiotowego postępowania, gdyż została ona pozbawiona prawa do obrony swoich praw, a dokonany wpis nie jest tożsamy z treścią orzeczenia, stanowiącego podstawę do dokonania wpisu z dnia 17 stycznia 2020 r.;

3) art. 756³ § 3 k.p.c. poprzez brak uchylecia zaskarżonego orzeczenia referendarza sądowego, mimo doręczenia jej postanowienia przez Sąd Okręgowy w Suwałkach o udzieleniu zabezpieczenia ustanawiającego zakaz zbywania lub

obciążania nieruchomości, podczas gdy podmiotem zobowiązanym do doręczenia przedmiotowego postanowienia był Sąd Rejonowy w Elku V Wydział Ksiąg Wieczystych;

4) art. 357 § 2 k.p.c. poprzez brak uchylenia zaskarżonego orzeczenia referendarza sądowego, mimo braku doręczenia jej jako stronie niereprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika wraz z przedmiotowym postanowieniem pouczenia o dopuszczalności, warunkach, terminie i sposobie złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia tego postanowienia i wniesienia środka zaskarżenia albo o tym, że postanowienie nie podlega uzasadnieniu lub zaskarżeniu.

W związku z powyższymi naruszeniami, apelująca wniosła o uchylenie przedmiotowego postanowienia, ponowne rozpatrzenie sprawy z uwzględnieniem zarzutów podniesionych w treści jej skargi na orzeczenie starszego referendarza sądowego.

Wnioskodawca Skarb Państwa – Naczelnik Urzędu Skarbowego w E. wniosł o oddalenie apelacji uczestniczki postępowania w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestniczki postępowania M. L. jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu.

Na wstępie Sąd Okręgowy chciałby zaznaczyć, iż odebrany przez uczestniczkę M. L. w dniu 02 lipca 2020 r. odpis uzasadnienia dotyczy postanowienia Sądu Rejonowego w Elku V Wydziału Ksiąg Wieczystych wydanego w dniu 06 maja 2020 r. w przedmiocie utrzymania w mocy zaskarżonego przez nią wpisu referendarza sądowego dokonanego 17 stycznia 2020 r. w dziale III księgi wieczystej o nr (...) w sprawie (...). Okoliczność ta wynika wprost z samej treści uzasadnienia, a jedynie w wyniku oczywistej omyłki zatytułowano go jako: „Uzasadnienie postanowienia z dnia 28 kwietnia 2020 r.” (zamiast „Uzasadnienie postanowienia z dnia 06 maja 2020 r.”). Dlatego też wniosek uczestniczki postępowania o doręczenie jej odpisu postanowienia z dnia 28 kwietnia 2020 r. jest bezzasadny, gdyż w niniejszej sprawie takiego postanowienia w ogóle nie wydano.

Przechodząc zaś do merytorycznej części uzasadnienia, Sąd Okręgowy chciałby odnieść się do zarzutów podniesionych przez uczestniczkę we wniesionej przez nią apelacji.

Uczestniczka M. L. w pierwszej kolejności wskazywała, że Sąd Rejonowy nie odniósł się w swoim uzasadnieniu do zarzutów przez nią podnoszonych w treści skargi na orzeczenie referendarza sądowego z dnia 30 stycznia 2020 r., a tym samym należy przyjąć, iż wadliwie je sporządził. W ocenie Sądu Okręgowego zarzut ten choć oparty na błędnej podstawie prawnej był zasadny, albowiem Sąd niższej instancji poprzestał wyłącznie na odniesieniu się do podstaw prawnych uzasadniających dokonanie wpisu w księdze wieczystej (tj. nie odniósł się w żaden sposób do zarzutów przedmiotowej skargi). Jednakże wadliwość ta w żaden sposób nie ma przełożenia na trafność rozstrzygnięcia podjętego przez Sąd Rejonowy. Przedmiotem postępowania była bowiem ocena, czy wpis referendarza w księdze wieczystej był słuszny i miał podstawę w przepisach prawnych, tj. w art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c. Jak słusznie bowiem zauważył ten Sąd, treść samego wniosku Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w E., jak również postanowienia Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie I. C. 1019/19 (będącego podstawą wpisu) i księgi wieczystej nr (...) nie dawała podstaw do przyjęcia, że wpis referendarza w przedmiocie ostrzeżenia o zakazie zbywania i obciążania wskazanej nieruchomości był w jakimkolwiek zakresie wadliwy. Sąd Okręgowy chciałby zaznaczyć, iż sporządzenie uzasadnienia służy wytłumaczeniu stronom i Sądowi odwoławczemu, dlaczego Sąd zajął określone stanowisko w sprawie. Dla realizacji celów, którym służy postępowanie cywilne, jest ważne, aby strony i inne podmioty, których dotyczy wynik postępowania, nabrały przeświadczenia o słuszności rozstrzygnięcia Sądu (A. G.-B., Postanowienia, s. 263; por. też J. J., Uzasadnienie, s. 7). Z tych przyczyn zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia Sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 kwietnia 2017 r., I ACa 1362/16, Legalis). W niniejszej sprawie z sytuacją taką nie mamy do czynienia,

gdyż Sąd niższej instancji podał podstawę swojego rozstrzygnięcia (które z resztą odpowiada prawu), a brak w nim odniesienia się do zarzutów uczestniczki podniesionych w skardze nie stanowi takiego uchybienia, które mogłoby mieć wpływ na zmianę tego orzeczenia.

Sąd Okręgowy nie podziela również dalszego zarzutu apelującej jakoby referendarz sądowy dokonujący wpisu w przedmiocie ostrzeżenia w księdze wieczystej na nieruchomości należącej do apelującej przy doręczeniu zawiadomienia o rzeczonym wpisie nie dołączył do niego odpowiedniego postanowienia, będącego podstawą wpisu. Należy bowiem zauważyć, iż w zawiadomieniu w rubryce zatytułowanej: „Wnioski i podstawy wpisów w księdze wieczystej” wskazano na postanowienie o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia poprzez ustalenie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości wydane przez Sąd Okręgowy w Suwałkach w dniu 18 grudnia 2019 r. w sprawie I. C. 1019/19, zaś do przedmiotowego zawiadomienia dołączono – jak sama apelująca wskazała – postanowienie zabezpieczające Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie I. C. 1019/19. Nie można więc tutaj zgodzić się z M. L., że podstawa wpisu wskazana w księdze wieczystej nie jest tożsama z doręczonym jej postanowieniem Sądu Okręgowego w Suwałkach. Orzeczenie doręczone jest bowiem identyczne z tym, które było podstawą wpisu – wskazuje na to nazwa Sądu, sygnatura sprawy, data wydania, przedmiot sprawy, czy też określenie rodzaju postanowienia.

Nadto, apelująca zarzucała, iż została pozbawiona prawa do obrony, albowiem wraz z przedmiotowym postanowieniem o udzieleniu zabezpieczenia nie doręczono jej jako stronie niereprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika pouczenia o dopuszczalności, warunkach, terminie i sposobie złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia tego postanowienia i wniesienia środka zaskarżenia albo o tym, że postanowienie nie podlega uzasadnieniu lub zaskarżeniu, co powinno skutkować uchyleniem zaskarżonego orzeczenia referendarza sądowego. Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że faktycznie apelującej doręczono odpis zawiadomienia o dokonaniu wpisu w księdze wieczystej jedynie wraz z odpisem postanowienia Sądu Okręgowego, będącego podstawą wpisu (zarządzenie, k. 231), jednakże uchybienie to nie wpływa w żaden sposób na dokonany wpis o ostrzeżeniu, a tym bardziej nie powoduje jego uchylenia jak to zaznaczała M. L.. Prawidłowość doręczenia postanowienia o zabezpieczeniu wraz z niezbędnymi w tym zakresie pouczeniami, a tym samym początek biegu do wniesienia stosownego środka zaskarżenia od tego postanowienia może być kwestionowana jedynie w toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Suwałkach w sprawie I. C. 1019/19, nie zaś na gruncie postępowania dotyczącego wpisu w księdze wieczystej, gdyż jak zaznaczono przesłanką do dokonania prawidłowego wpisu jest art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c., który to został w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy prawidłowo zastosowany.

Dodatkowo, Sąd Okręgowy, odnosząc się do kolejnego zarzutu, chciałby zaznaczyć, iż nie zgadza się z apelującą jakoby postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia zostało jej doręczone przez Sąd Okręgowy w Suwałkach w sytuacji, gdy z zarządzenia znajdującego się na k. 232 wyraźnie wynika, że odpis postanowienia o zabezpieczeniu został doręczony apelującej przez Sąd wieczystoksięgowy wraz z zawiadomieniem o wpisie w księdze wieczystej. Ponadto, sama uczestniczka w treści tej samej apelacji wskazywała, że orzeczenie to zostało jej jednak doręczone przez Sąd wieczystoksięgowy wraz z zawiadomieniem o wpisie w księdze wieczystej. Na marginesie dodać należy, iż gdyby rzeczywiście doszło do takiego naruszenia to nie jest to naruszenie takiej wagi, które wpływałoby na uchylenie orzeczenia o dokonaniu wpisu.

Z tych wszystkich powodów, uznając apelację w całości za pozbawioną podstaw prawnych, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.

SSO Agnieszka Kluczyńska SSO Aneta Ineza Sztukowska SSO Alicja Wiśniewska